

ÜZENET

A CARACASI MAGYAR GYÜLEKEZET TAGJAIHOZ

Mint a caracasi magyar protestánsok lelkesze, több mint négy éven át hirdetem vásár- és ünnepnapokon Istennek igéjét. Sok örömet jelentett nekem ez a feladat, mert figyelmes hallgatósághoz beszélhettem. Ezek után az évek után a gyülekezetnek szinte minden tagját barátomnak tekintem, akikkel együtt dolgoztunk az evangélium megértéséért, hogy egymás hite által erősödjünk.

Prédikációimat nem írtam le, azonban most búcsuzóul leírtam néhány gondolatot, melyek véleményem szerint jól jellemzik az elmondott prédikációk hangját. Fogadjátok szeretettel, amilyen szeretettel én adom. Köszönöm, hogy közöttetek lehettem, köszönet Istennek azért a sok áldásért, melyben bennünket ez alatt az idő alatt is részesített.

Knuth Attila

Caracas, 1987 karácsonyán. 8.

Ezt mondta az Úr Mózesnek: Amikor elvonul di-
csőségem előtted, a kőszikla hasadékába állit-
lak és kezemmel betakarlak amíg elvonulok.
Aztán elveszem kezemet és megláthatsz hátulról
- mert orcámat senki sem láthatja.

2.Mózes 32,21-23.

Gyerekkoromban Szilveszter este ólmot olvasztottunk,
s azt hideg vízbe öntve furcsa figurákat kaptunk. Eb-
ből kellett egymásnak megjósolnunk, hogy mit fog hoz-
ni az új év. Sokat mulattunk a jóslatokon.

Vannak komolyabb jóslatok is. A politikusok ujévi be-
szédét nagy érdeklődés szokta kíséreni. Gazdasági szak-
értők is nyilatkoznak a jövő kilátásairól. Aztán ott
vannak a képeslapok horoszkópjai! A titkos középkori
könyvektől kezdve a kínai állatszimbólumokon át a ti-
beti szent könyvekig mindent igénybevesznek, hogy az
olvasónak "megbízható" bepillantást adjanak a jövőbe.
Mindenki szeretné tudni legalább is azt, hogy jó vagy
rossz évnek néz elébe.

A fent idézett bibliai fejezetben Mózes kérdezi Istent
a jövő felől. Izráel népének jövőjéről, mely magára
vonta Isten haragját az aranyborjú imádása által. Je-
hova el akarja hagyni a népet, de Mózes könyörög érte.
Ebben a helyzetben természetesen nem csak kíváncsisko-
dás az, hogy Mózes a jövőt akarja tudni, hanem a lenni
vagy nem lenni kérdése.

Jahve megígéri, hogy továbbra is velük fog menni és el-
vezeti őket az ígéret földjére, de Mózes többet szeret-
ne az ígéretnél, ő látni szeretne.

A következő jelenetből kitűnik, hogy Isten arcát meg-
látani itt egyenlő lenne a jövő meglátásával. Mózes ga-
ranciát kér Istentől, nem elégszik meg avval a válasz-
szal, hogy "veletek megyek", hanem szeretne többet tud-
ni. Ezt az ismeretet, ezt a több tudást a jövőről uta-
sitja vissza Jahve, amikor azt mondja Mózesnek: Hátul-
ról megláthatsz, de orcámat senki sem láthatja.

Az egyházak általában elutasító magatartást tanusita-
nak a jövő kikutatásával szemben. A keresztény hitnek
sem jósnőkre, sem horoszkópokra nincs szüksége, sőt a

legtöbb egyház el is itéli a jövőnek kikutatására irányuló kísérleteket. - De miért?

Először talán azért, mert ha az ember valóban előre tudná, hogy mi fog történni, akkor ez felmentené az illetőt a személyes felelősség alól. Ha meg van írva "a csillagokban", akkor hogyan is tehetnénk valamit ellene.

A keresztény erkölcs szerint az embernek Isten törvénye alapján választania kell a jó és rossz között, és ez a választása alakítja a jövőt - nemcsak a földön, de az örökkévalóságban is. Ha a jövő előre meg van írva és ezt mi is tudjuk, akkor az élet csak egy robotnak a gépies előrehaladása lenne. - Ezért mondja Jehova, hogy senki sem maradhat életben, aki orcámat látja - tehát a jelen összefüggésben: aki ismeri a jövőt.

Másodszor azért nem szabad a jövőnek részleteit kutatnunk, mert ez azt is megakadályozza, hogy Isten felé hittel forduljunk, hogy minden jót tőle várjunk, és minden rosszban az Ő segítségét kérjük. - Aki előre tudja, hogy mi vár rá, annak nincs oka Istent kérni, annak nincs lehetősége remélni, hiszen mindet előre "tud", és egy jóslatot nem lehet megváltoztatni, hiszen akkor hamis lenne, Nem jóslat az, ami nem teljesül, az csak találgatás.

Amikor Isten^{re}kérdezzük a jövő felől, akkor Ő két dolgot mond nekünk: Veled leszek. Ez az egyik és a legfontosabb a hívő ember számára. Bármilyen történjék is, jó vagy rossz, veled leszek, mondja az Úr, mennynek és földnek Ura.

A másik, amit Ő nekünk mond ez: Tőled függ, hogy jövőd milyen lesz. Tedd a jót és élsz! Isten naponként elénk adja a jót, amit tennünk kell, de mellette ott leselkedik a másik lehetőség is. A bűn elszakít Istentől és elválaszt embertársamtól. Ez rossz élet!

De még egy harmadik dolgok is mond Isten. Amikor vissza pillantunk, akkor megláthatjuk Őt. Akkor megláthatjuk, hogy védő keze felettünk volt, bűneinket megbocsájtotta, Szentlelkével új erőt adott, könnyeinket letörölte. A legfontosabb, amit a jövőről tudnunk lehet, az a multnak tapasztalata: Ime, én veletek vagyok minden nap, a világ végezetéig.

"Miért gerjedtél haragra, és
miért horgasztod le a fejedet?
1.Mózes 4.

Evvel az elbeszéléssel kapcsolatban gyakran felteszik a kérdést, hogy honnan vette Kain a feleségét, miután Ábelt megölte?

Ma legtöbbször nem történelemkönyvnek fogják fel a bibliát, s különösen nem az első fejezetekben leírottakat. Mondáknak nevezhetnénk azokat. A személyek ember-típusokat ábrázolnak, Isten és ember viszonyát akarják elmondani. Kain sem történelmi személy volt.

De ha valaki megtörtént eseményként fogja fel az elbeszélést, akkor az a felelet, hogy ember máshol is lehetett. A biblia csak arról ír, ami az Édenkertben történt. Kain a Paradicsomon kívül talált feleséget. Van azonban egy harmadik típusú kérdés is, amikor a kérdező evvel azt akarja mondani: Lám, a biblia már az első laptól kezdve zagyvaság: Honnan vette Kain a feleségét? - Természetesen ujsághirdetésen keresztül találta meg! Buta kérdésre buta felelet.

Van egy sokkal fontosabb kérdés, amivel ennek az elbeszélésnek kapcsán foglalkoznunk kell: Miért tekintett Isten Ábel áldozatára és miért nem tekintett Kainéra?

Miért volt Ábel áldozata kedves, miért nem Kainé?

Az ember igyekszik feleletet találni. - Biztos nem volt tökéletes az áldozat, mondják egyesek. Vagy nem hittel áldozott, csak látszatra. Ez azonban mind csak találgatás, magyarázat, amiről semmi sem áll itt a szövegben.

Ábel lett volna a jó ember típusa, Kain meg a rossz emberé? - De hiszen ez sem lehetséges, hiszen a biblia nem azt mondja, hogy a jó embert szereti Isten, annak jól megy dolga, a rossz embert meg megbünteti. A való életben pedig egyáltalán nem így van.

Mert a kérdés ugyan olyan égető ma is: Miért van a másoknak mindig szerencséje, miért van másnak jobb dolga, mint nekem? Miért tekint rá Isten, s miért felejt el engem?

Hogy az egyik jó ember volna, a másik meg rossz, az nem áll. Legtöbbször a vak szerencséről beszélnek. De

hívó ember számára a jó vagy rossz nem szerencse Mérése. Látszólag nincs magyarázat. Isten szabad akaratából választja ki az egyik embert, veti el a másikat Ez azonban mégsem történik teljesen a mi közreműködésünk nélkül.

Az áldozat bemutatása után Kain megkeseredett, haragra gerjedt. - Miért lóगतod a fejedet? kérdezi az Úr, ha a jót teszed, emelt fővel járhatsz.

Kain hibája az volt, hogy a pillanatnyi helyzetet végeredménynek vette. - Isten engem nem szeret - gondolta magában. Ábel a szerencsés, neki mindig jól megy minden. - Pedig könnyen lehet, hogy a következő áldozat éppen az ellenkezőjét mutatta volna.

Az is lehet, hogy Isten próbára tette Kaint, mert sokat várt tőle, többet mint Ábeltől. Ő az idősebb, ő az örökös, iránta nagyobbak a követelmények.

De Kaint elvakította az irígység, csak azt látta, hogy Ábelnek pillanatnyilag sikerült az élete, az övé pedig nem. Nem hitt abban, hogy az ő jövője esetleg más, esetleg nagyobb lehetőségeket rejt magába. Csak Ábelt figyeli - és meggyűlöli.

Talán Ábel sem volt egészen ártatlan. Lenéző pillantása, beképzelt magatartása talán hozzájárultak ahhoz, hogy a gyűlöletből gyilkosság lett.

Senki sem volt a közelben, senki sem látta a gyilkosságot, de a megölt testvér vére Istenhez kiáltott, s Isten megbüntette Kaint. Büntetése rosszabb volt, mint a halál. Az ítélet: Egyedüllét. Olyan földre kellett mennie, ahol idegen volt, senki sem ismerte, mindenki elkerülte.

Miután Kain megölte testvérét, már nincs számára visszaút. Ezután már Istennel sem törődik. Ahelyett, hogy bűnbánattal borult volna le, még szentelenül válaszol: Hát őrizője vagyok én az én testvéremnek?! Így tetőződött be az, amit Ádám és Éva elkezdtek. A bűn hatalmába kerítette az embert.

De a halott Ábeltől vezet az út egy másik gyilkosságig, melyet az ember nagypénteken követett el. Ekkor lett nyilvánvaló Istennek hatalma a bűn és halál felett. Az ott kiontott vér nem bosszuért kiáltott, hanem kegyelmet hozott az embernek. Isten megmutatta, hogy nem haragszik ránk, kainokra. Áldott legyen az ő neve.

"Asszony, nagy a te hited
 legyen úgy, amint kívánod."
 (Máté ev. 15,28.)

Ez a történet azért kedves nekem, mert Jézust annyira emberi vonásokkal rajzolja elénk. Nemcsak úgy volt Ő ember, hogy a földön járt, evett, beszélt, de úgy is, hogy gyengeségeinkben osztozott.

Itt azt olvassuk, hogy elvonult Tirusz és Szidon vidékére, a pogányok közé, mert remélte, hogy ott nyugton hagyják. Fáradt volt, pihenésre volt szüksége. Ember volt, nem földönjáró félisten.

De akkor megjelenik ez a pogány asszony, és kéri, hogy segítsen rajta. Ha a mi idealizált elképzeléseink szerint folytatódna az elbeszélés, akkor Jézus rögtön segített volna rajta. A valóságban azonban az történt, hogy Jézus még csak észre se akarja venni. Mikor a tanítványok szólnak neki, majdnem azt mondja: Ugyan, hagyjatok már békén! - Ha a bibliai történetek csak mesék volnának (ahogy egyesek állítják) egy ilyen elbeszélés sohasem került volna bele.

Hát még a folytatása! Az asszony harmadik kérésére Jézus szinte durván felel és kutyának nevezi őt. Azért örülök annak, hogy az evangélisták megőrizték Jézus alakját olyannak, amilyen valóban volt, mert így nem lehetetlen számomra, hogy példaképem is lehessen. Nem lehetetlen Jézust követni, hozzá hasonlónak válni, hisz Ő ember volt.

Persze ez a kijelentés, amikor az asszonyt kutyával hasonlítja össze, nekünk bántóan hangzik, az akkori időben azonban természetes volt. - Egy férfi nem igen beszélt az utcán egy nővel, s egy izraelita semmiképpen sem beszélt egy kananeita asszonnyal.

A különös az, hogy most egyszerre mégis ez az asszony kerül az elbeszélés középpontjába. Merész és frappáns válasza még a fáradt Jézust is megindítja, és mintha csak ezt mondaná: Asszony, győztél!

Hihetetlen dolog történt itt. Egy pogány asszony párbeszédben "legyőzte" Jézust. En úgy gondolom, hogy ez a találkozás fordulópontot jelentett Jézus igehirdeté-

sében és megváltói művében. Talán itt tudatosodott benne, hogy Isten Őt nemcsak a zsidó nép megváltójaként küldte a világba, hanem azért, hogy az egész világnak élete legyen általa.

Ismét egy emberi vonás Jézussal kapcsolatban: Megváltoztatta véleményét, hagyta magát rábeszélni arra, amit korábbi meggyőződése szerint nem akart megtenni. És ezt egy pogány asszony érte el.

Sokan vannak, akik úgy gondolják, hogy egyszer kimondott szavukhoz halálukig ragaszkodniuk kell. Úgy gondolják, hogy az állhatatlanság, vagy talán egyenesen gerinctelenség, ha az ember korábbi meggyőződését feladja.

Pedig mennyire szükséges az, hogy mindnyájan tanuljunk és fejlődjünk életünk folyamán. Tulajdonképpen szomorú látvány egy ember, aki 20-30 évvel ezelőtti elveit hangoztatja, mintha a világ azóta nem haladt volna.

Még a vallás területén is haladnunk kell - ahogy ezt Jézus esete is mutatja - hiszen nem egy halott könyv hitünk alapja, hanem az élő Isten, aki naponként újra meg újra adja nekünk az Ő Szentlelkét és megvilágosít bennünket.

Egy másik fontos mondanivalója ennek a történetnek, hogy az asszony nem erőszakkal viszi keresztül kivánságát, nem követel. Tudja, hogy Isten előtt nincsenek jogai, neki semmi sem jár, de hite arra készíti, hogy ne hagyja abba a könyörgést.

Ritka tulajdonság ma az alázat. Az emberek többsége úgy érzi, hogy neki követelése van az élettel szemben, neki mindaz jár, ami másnak is van. Talán még Istennel szemben is követel, s ha nem kapja meg rögtön, akkor vádaskodik és hátatfordít neki. Az ember telhetetlensége tönkreteszi az életet saját maga számára, de mások számára is.

Pedig ha tárgyilagosak lennénk, be kellene látnunk, hogy milyen sokat kaptunk érdemen felül, és talán anélkül, hogy könyörögtünk volna érte.

És mi mennyivel többet kaptunk, mint ez a pogány asszony! Nekünk nem csak morzsák jutnak, hanem Isten kegyelmének teljessége. Felénk is hangzik Jézus szava: Legyen a te hited szerint! - Merjünk tehát alázattal könyörögni és miénk lesz az üdvösség.

NE AGGODALMASKODJATOK!

"...keressétek először
Istennek országát és az Ő igazságát"
Máté ev.6,33.

Azt mindenki tudja, hogy az izgalom, a jövőtől való félelem nem segít a problémák megoldásában, hanem még nehezebbé teszi az életet. Ebben az országban meg különösen is keveset izgulnak az emberek. Naponta többször is elmondják, hogy "no se preocupe", minden rendben lesz.

Ennek ellenére gyakran nyugtalanokodunk, és amikor legjobban igyekszünk megnyugtani, talán akkor nyugtalanokodunk legjobban, mert minden ok megvan rá. Bizony van jogos nyugtalanság, szükséges nyugtalanság is.

Mindenki ismeri Petőfinek a Pató Pál úr című versét, mejnek refrénje: Ej, ráérünk arra még. A költemény hőse megtanult ugyan nyugodtan élni, mégsem tekinthetjük követendő példának.

Amikor Jézus a Hegyibeszédben azt tanítja, hogy "Ne aggodalmaskodj!", akkor evvel nem azt akarja mondani, hogy nekünk minden legyen mindegy, ne törődjünk semmivel, csak legyünk nyugodtak. Világosan mutatja ezt a szakasz záró verse, melyben azt olvassuk, hogy "megvan minden napnak a maga baja", s ezt a bajt természetesen meg kell oldanunk, le kell küzdenünk.

A jézusi ideál semmi képpen sem a világ bajától elforduló, mindenben csak közömbösen mosolygó bölcs, aki nem engedi magát senkitől és semmitől felidegesíteni.

A problémák és bajok miatti nyugtalanság hozzátartozik az élethez, sőt, talán lehet mondani, hogy azok nélkül nem is élet az élet. Talán hallottunk már nyugdíjasokról, akik miután semmi kötelességük, semmi bajuk nem volt, nyugdíjazásuk után üresnek találták az életet és talán hamarosan meg is haltak, mivel az életnek már nem volt értelme gondok nélkül.

De azt sem jelenti a jézusi mondás, hogy ne aggodalmaskodj, mert minden rendben lesz, aki Istenben hisz, az könnyen és mosolyogva halad át az életen, mert minden gondja megoldódik. A keresztény embert is érhetik váratlan és megoldhatatlan dolgok, melyek miatt kell,

hogy nyugtalanokodjon. Ha mindenbe belenyugodnánk mint Isten akaratába, akkor nem keresztények, hanem az izlám követői lennénk.

A biblia nem azt tanítja nekünk, hogy minden, ami velünk történik, az Isten akaratára és abba bele kell nyugodnunk. Azt sem mondja, hogy "nyugi", mert minden rendben lesz, sőt, inkább azt mondja, hogy ebben a világban semmi sincs rendben az ember bűne és gonoszsága miatt. - A nyugtalaniságtól mentes élet inkább a hitetlen ember jellemzője, aki a fejlődésben bizik, vagy a szerencsétől várja a megoldást.

Ahhoz, hogy Jézust megértsük, el kell olvasnunk egy előző verset a Hegyibeszédből. A 19. versben az áll: Ne gyűjtsetek magatoknak kincset a földön... Itt van az emberi aggodalomnak a gyökere, annak az aggodalomnak és nyugtalaniságnak, ami tönkreteszi az életet. Ne aggodalmaskodjatok és ne kérdezzétek, mit együnk és mit igyunk - mondja Jézus - hanem keressétek először Istennek országát.

Nem hiszem, hogy Jézus tanításával ellenkezne, ha azt mondanánk, aggodalmaskodjatok lelketek üdvösségéért, nyugtalanokodjatok, ha a gonosz elfoglalja szíveteket. Ő arra akar megtanítani, hogy megtaláljuk azt, ami életünk szempontjából döntő fontosságú, és elengedjünk mindent, ami fölösleges nyugtalaniságot okoz. A nagy francia gondolkodó Pascal írja egyik művében, hogy milyen különös lény az ember, aki egy állás elvesztésén többet tud bánkódni, mint lelke üdvösségének elvesztésén.

Ez persze nem azt jelenti, hogy Jézus követése egyenlő lenne a világtól való elfordulással. Vannak vallások, melyek azt tanítják, hogy befelé kell fordulnunk, meditálnunk kell, a világ nyugtalaniságától elfordulnunk, s ez az üdvösség, a boldogság.

Jézus nem elfordult az élettől, hanem oda ment, ahol az éppen a lehezebb volt. Ő a gondoknak és nyugtalaniságnak közepette akar bennünket hitre tanítani, hogy megtaláljuk azt, ami ebben a békétlen világban megadja a benső békességet Istennel.

Jól tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mire van szükségetek. Keressétek az Ő országát és igazságát, és minden mást megkaptok.

A HAMIS SÁFÁR PÉLDÁZATA.

"Szereztek magatoknak barátokat a hamis mammonnal, hogy mikor elfogy, befogadjanak titeket az örök hajlékokba."

Lukács ev. 16,9.

Ezt a példázatot elég nehéz helyesen értelmezni, mivel első pillanatra úgy néz ki, mintha Jézus megengedhetőnek tartaná a csalást egy jó cél elérése érdekében. - A gazda - annak ellenére, hogy sáfára becsapta - dicsérté őt, hogy okosan cselekedett. A példázat tehát arra akar tanítani bennünket, hogy okosan cselekedjünk, okosan bánjunk a hamis mammonnal, az anyagiakkal.

Mi az "okos" cselekvés? Legtöbbször úgy értelmezzük ezt hogy dolgos életet kell élnünk, minél többet szerezzünk, biztosítani magunknak a jövőt. Ebben a példázatban azonban nem ezt halljuk, talán mondhatjuk, hogy éppen az ellenkezőjét. A sáfár ugyanis nem tett magának félre semmit, nem a saját számlájára írta a hamisításból származó javakat. Mi valószínűleg butának neveznénk őt, mert ha már hamisít, akkor legalább saját magának is tegyen félre valamit!

Jézus mást tart okos cselekvésnek az anyagiakkal kapcsolatban, mint mi. Szerinte nem az okos, aki minél többet szerez magának, hanem az, aki jól használja azt, amije van, tehát másoknak a javára.

A példázat tanítása az, hogy "szereztek magatoknak barátokat a hamis mammonnal, hogy amikor vége lesz, befogadjanak titeket az örök hajlékokba."

Az első hangsúly azon van, hogy vége lesz. Az anyagi javaknak, legyen az bármilyen sok, vége lesz. Mindent itt kell hagynunk. Furcsa, hogy milyen kevesen számolnak evvel komolyan. Legtöbbször haláluk pillanatáig kapaszkodnak földi kincseikhez, pedig mennyivel könnyebb fokozatosan megválni javainktól, mint egyszerre mindent elhagyni.

A második hangsúly pedig az örök hajlékokon van. Az, hogy befogadnak-e minket attól függ, hogy amig időnk volt, okosan éltünk-e. Ezekszerint összefüggés van az örökkévalóság és földi javainkkal való gazdálkodásunk között.

Természetesen félreértés lenne ebből azt a következtetést levonni, hogy a mennyek országában magunknak így helyet vásárolhatunk adakozással vagy jótékonykodással azonban összefüggés mégis van az anyagiak és lelkünk üdvössége között. Legtöbben szeretnék a kettőt különválasztani, hiszen mennyivel könnyebb lenne úgy élni, ha Istennek semmi köze sem lenne a mi üzleteinkhez, kisebb-nagyobb csalásainkhoz és önzésünkhöz. Mert egyrészt szeretnék jó keresztények lenni, másrészt viszont nem akarunk lemaradni a földi javakért való versenyfutásban, s az anyagi téren Isten törvényei nehezen alkalmazhatók. A pénzszerzésnél sem a szeretetnek, sem a megbocsájtásnak, de talán még az őszinteségnek sincs helye. - Ezért lenne jó szétválasztani a pénz világát és a hit világát.

A példázat azonban azt mondja, hogy összefüggés van az anyagiakhoz való viszonyunk és az örök hajlékokban lévő helyünk között. Aki nyitott szemmel jár a világban, az előtt világosnak kellene lennie ennek az összefüggésnek.

Hány család békességét teszi tönkre a hajsza. Hány bátóság romlik el az önzés és anyagiasság miatt. Hányan kapnak gyomorfekélyt a pénz elvesztése vagy megszerzése miatt. Természetes, hogy összefüggés van a pénz és lelkünk üdvössége között!

De mi az okos magatartás ebben a viszonyban?

Először is azt kell tudatosítanunk magunkban, hogy mi sáfárok vagyunk. Amink van, nem a sajátunk, hanem megbizottak vagyunk. Istené a világ és annak teljessége, de ő ránk bízott belőle valamit.

Aztán idejében gondolnunk kell arra, hogy ennek a megbizatásnak vége lesz, s nekünk számot kell adnunk avval amit Isten ránk bízott.

Akkor cselekszünk okosan, ha a maradandót alávetjük az örökkévalónak, ha nem kapzsiság és irígység keseríti meg életünket, ha nem a telhetetlenség ássa alá egészségünket.

Az eredmény nem az lesz, hogy megvetjük a pénz és anyagul bánunk az anyagi javakkal, hanem már ebben a világban Isten országának munkásai leszünk, szivünkkel lelkünkkel és erszényünkkel. Felebarátunk javára kell használnunk a ránk bízottakat, Isten sokat bízott ránk és sokat vár el tőlünk.

A TALENTUMOK.

"Mert mindenkinek, akinek van, adatik, úgyhogy bővelkedni fog. attól pedig, akinek nincs, még az is elvétetik, ami je van."
(Máté ev. 25,29)

A mennyeknek országa és Istennek az emberhez való viszonya nem demokratikus alapokra van felépítve. Az "egyenlőség" a "demokrácia" emberi találmány, de még így is csak elméletben.

Isten nem demokratikus. Ajándékait egyenlőtlenül adja, az elosztással nem törődik, sőt, azt sem nézi, hogy ki érdemli meg azokat és ki nem. Igazságérzetünket sokszor bántja az egyenlőtlenség, ezért különféle magyarázatokat talál ki az ember arra nézve, hogy azért mégis csak van valamiféle igazság a földön. Ezt a példázatot a talentumokról ezért úgy szokták értelmezni, hogy Isten igazságosan osztotta ki azokat, mindenkinek képességei szerint. De miért adott az egyiknek jobb képességeket? Mégsincs igazság!

A példázat minden magyarázat nélkül arról beszél, hogy az egyik ötöt kapott, a másik hármat, a harmadik pedig csak egyet. Ha körülnézünk az életben, tapasztalataink szintén azt mutatják, hogy az elosztás nem igazságos, nem érdem szerint történt. Ez a kiindulópontunk.

Ebből az igazságtalan elosztásból ered az, hogy az egyik szolga megkeseredik, elássa a talentumot, majd amikor ura visszatér, odadobja neki: Itt van, ami a tied! Ez a szolga látta társainak sokkal nagyobb lehetőségeit, melyeket kezdéskor kaptak, a saját egy talentumát semmire sem becsülte.

Nagyon ismert helyzet ez ma is. "Ha nekem olyan állásom lenne", mondja az egyik ember, "akkor játék lenne az élet". - "Ha nekem olyan házastársam lenne", mondja a másik, "akkor én is előbbre tudnék jutni". "Ha nekem is olyan könnyen menne a tanulás..." "Ha nekem gazdag szüleim lettek volna..."

Ilyen és hasonló panaszokkal keseríti meg sok ember az életét, aminek következménye sokszor az, hogy "elássák" talentumaikat és semmi sem lesz belőlük, hanem

bosszúság és irigység emészti fel életüket.

Ez a példázat nem a zsenikről szól, nem azokról, akik valamilyen kivételes képességet kaptak - így szokták értelmezni a "talentum" szót, hanem rólunk, mindnyájunkról szól, és meg akar tanítani bennünket élni avval az élettel el, azokkal a körülményekkel, melyet ki-ki kapott közöttünk.

Bár a példázat az akkori időnek a pénzéről beszél, de itt sokkal többről van szó, mint az anyagi javakról. Manapság az emberek többségének nagy hibája az, hogy egymást az anyagiak alapján akarják megítélni. A talentum "jó" felhasználása tehát ezekszerint azt jelentené, hogy az illető még többet szerez, sikerei vannak az életben.

Azonban amikor az evangéliumokat figyelmesen olvassuk nem kerülheti el figyelmünket az, hogy Jézus mennyire int a gazdagság veszélyeitől. Az anyagi jólét inkább hátrány, mint előny Isten országa szempontjából. Ezt a példázatot nem szabad úgy értenünk, hogy aki jól megszedte magát, ebben az életben, annak fogja Ura az utolsó ítéletkor mondani: Jól van, jó és hű szolgám.. Meg kell tanulnunk egymást is, saját életünket is nem az anyagiak alapján jónak vagy rossznak itélni, hanem egy szélesebb összefüggésben nézni.

A harmadik szolgának hibája az volt, hogy megvetette azt az életet, amit kapott. Lehetséges, hogy ő is mindent az anyagiak alapján akart megítélni, s ezért magát kisemmizve érezte.

Nagyon könnyű ma abba a kísértésbe esni, hogy másokat irigyeljünk, hiszen annyian vannak körülöttünk, akiknek sokkal több jutott. Nagyon könnyű ma panaszkodni azért, mert "nehéz az élet" - pedig a valóság inkább az, hogy soha ilyen sok nem jutott még ilyen nagy tömegeknek, mint ma.

A befejezés is igazságtalannak tűnik: Akinek van, annak adatik... De ha megértettük, hogy miről van szó, akkor világos lesz előttünk, hogy aki megkeseredik és irigyel másokat, annak elromlik az élete, még annyija sem lesz, mint amit eredetileg kapott. Aki örömmel és hálaadással fogadja napjait Isten kezéből, afelé fog hangzani: Jó van hű szolgám, kevésen hű voltál, sokat bízik rád ezután.

SZÜNTELENŰL IMÁDKOZZATOK!

A hamis bíróról szóló példázat.
Lukács ev. 18,1-8.

Különös, hogy Jézus az imádkozás buzdítására egy ilyen kellemetlen hangulatú példázatot mond. A bíró "Istent nem félté, az embereket nem becsülte", de az öregasszony sem rokonszenves, szüntelenül jár a bíró nyakára, nem lehet lerázni. Ebből is látni, hogy a példázat nem hasonlat, nem példa, hanem emberi viszonyoknak vagy tulajdonságoknak bemutatására és megvilágítására szolgál.

Kellemetlen lehet a példázat azért is, mert magunkra ismerünk benne, akár mint a bíró, aki rest segíteni, mindent csak pénzért akar megtenni, akár mint az öregasszony, aki mindig panasszal jön, mindig valamit kér.

Amit a példázattal mondani akar Jézus, az viszont igen fontos számunkra éppen ma: Ne fáradjatok bele az imádkozásba. Fontos ezt ma hallani, mert mi kezdünk leszokni az imádkozásról. Először talán zaklatott életformánk az akadály, de aztán meg olyan kevés haszna van az imádkozásnak, mondjuk magunkban. Inkább megdolgozunk mindenért, vagy talán még le is mondunk sok mindenről, ahelyett, hogy "szüntelenül" imádkoznánk értük.

Ezért buzdít Jézus arra, hogy kitartóak legyünk az imádkozásban, mert Isten meghallgatja kérésünket - ha az önző bíró meghallgatta az öregasszonyt, mennyivel inkább meghallgat bennünket a jó Isten.

De a mi nehézségünk az imádkozással kapcsolatban éppen ezen a ponton van. Olyan sokszor megtapasztaltuk már, hogy Isten várakoztat, sokáig várakoztat, vagy talán nem is hallgat meg. - Azt tudjuk, hogy Isten akkor hallgat meg, amikor jónak látja, s ha nem hallgat meg, akkor annak valami oka van. De hát ilyen körülmények között érdemes imádkozni? Úgyis az történik amit Isten akar és jónak lát!

Aki így gondolkozik, az az imádkozást a földi adásvételi viszonyokkal teszi egyenlővé, pedig az imádkozás ennél sokkal több, mégpedig egy titokzatos kapcsolat a mindenható Istennel.

A földi viszonylatokban valóban úgy van, hogy valamit megrendelünk vagy kérünk, s vagy megkapjuk, vagy nem. Ugyanigy a "sikerese" imádkozás az, amikor teljesül a kérés, ha nem teljesül akkor "sikertelennek" lehetne nyilvánítani. - Nagy hibát követ el az, aki Istent is így "aprópénzre" akarja váltani és a vele való kapcsolatot a tér és idő határai közé akarja beszorítani. Az Istennel való kapcsolat túl megy a tér és idő határain, éppen ezért csodálatos és titokzatos, ezért tudja Jézus azt mondani, hogy Isten mindig meghallgat és mindig felel imádságunkra.

Egyrészt igaz ugyan, hogy imádságainkban minden földi szükségünket előhozhatjuk. De ennél sokkal tovább is lehet, sőt kell mennünk. - Pál apostol így mondja: "A Lélek kimondhatatlan fohászok esedezik értünk"

Az imádságnak felsőbb foka az, amikor elfogynak szavaink, amikor nem is tudjuk, hogy mit kérjünk. Ilyenkor születik meg ajkunkon a hálaadás, Istennek magasztalása a legnagyobb szükség idején is.

Aki nem tapasztalta meg, taán zagyvaságnak minősítheti azt, hogy valaki bajban Istent dicséri, pedig ez a dicséret szívből jöhet. Amikor már elfogytak kéréseink, akkor tölthet el bennünket a békesség, az Istenben való megnyugvás. Ilyenkor nincs meg nem hallgatott imádság, nincs feladott remény, csak a Léleknek egysége van meg.

Sokan elcsüggednek azért, mert nem tudnak szépen és hosszan imádkozni, talán ezért mondják, hogy nem tudnak imádkozni. Pedig nagyon sok rövid "sóhaj" van, ami ugyan úgy összeköt bennünket Istennel, mint egy szép hosszú ima. Nekünk, protestánsoknak a rózsafüzérrel való imádkozás talán idegennek tünik, pedig ez nagyon jó módja az Istennel való kapcsolat megteremtésének. - Meg kell találnunk azokat az egyszerű mondatokat, melyek a mi szivünkéből fakadnak és Isten elé vezetnek, s amelyeket nyugodtan ismételgethetünk. Teremtő Isten tégy erőssé! - Megváltó Krisztusom, vedd el terheimet! Szentlélek Isten tölts el békességgel!

Az sem baj, ha elalszunk miközben ezeket a mondatokat ismételve. Jó szavak ezek elalvásra, mert lelkünket az örök életre tudják felébreszteni.

Ezért hát ne fáradjunk bele az imádkozásba!

Imádkozzunk. - Mindenható Isten, minden jónak forrása, add nekünk a Te Szentlelkedet, hogy mi is gyarapodjunk minden jóban és leküzdjünk mindent, ami elválaszt bennünket tőled.
Adj fület a hallásra, hogy a világ minden lármája ellenére meghalljuk azt, amit Te akarsz nekünk mondani.
Adj készséget, hogy meg is tegyük mindazt a jót, amit nekünk megtanítasz, és így békességünk legyen veled.
Ámen.

POR AVION
IMPRESOS

Rev. G. Pösfay
4 chemin de la Bride
ch-1224 Chêne-Bougeries
Suiza